

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

СЕДМИЧНО ИЗДАНИЕ НА:

Търговско-Индустриалната Камара и Стоковата Бора в Варна.

Урежда Редакционен Комитет.

Всичко що се отнася до Икономически Известия се изпраща до Варненската Търговско-Индустриална Камара.

Абонамент { Годишен . . . . . 100 лв.
Полугодишен . . . . . 60 :
Чужбина (годишен) . . . 140 :

Обявления { 1 стр. 600 лв. — $\frac{1}{4}$ — 300 лв.
 $\frac{1}{4}$. 180 . — $\frac{1}{8}$ — 100 .

Пазене, заменяване и изплащане на повредените в обращение нови банкноти.

Под горното заглавие е публикуван закон в „Държавния вестник“, брой 207 от 14.XII. 1922 г. Неговото вотиране в Народното събрание и публикуването му мина съвършено незабележано за широката публика. А до колко е проучен и отговаря на действителните условия в живота, ще се види от долните редове. Трябваше да се пуснат в обращение от новата емисия банкноти купюри от по 1000 лева, в началото на текущия месец, за да произведе първия ефект на незадоволство в търговско-промишления свят. Това незадоволство ще има по-голям отзвук в населението, когато почувствува преко последствията от тежките санкции, прокарани в самия закон. И всеки, който проучи критически и по-внимателно целия текст на този закон, ще се убеди, до колко законодателят е отишъл далеч в своето новаторство, като не е взел под съображение културата на нацията ни и битовия ѝ живот.

Този закон, както многото други такива от сегашното ни законодателство, има много несъобразности, неточности, неясности и несвършенства. От текста на закона се вижда, че не е достатъчно проучен от хора сведущи и компетентни по въпроса. Не се е даже счело за нужно да се иска мнението на търговско-индустриалните камари, камоли проекта му да бъде разгласен чрез печата, та да се изтъкнат о време ония недостатъци, които при окончателната му редакция да се вземат под внимание от авторите на закона. По този начин би се постигнало без големи сътресения целта, която се преследва, а тя е: да се привикне населението да пазят и съхраняват банкнотите. Самия закон, като инициатива, да създаде не привичка, а една установена традиция да се пазят и съхраняват банкнотите, е повече от похвална. Но с това въпроса не се предрешава, нито уре-

жда. Още от сега може да се каже, че несполучливо са подбрани петищата, които биха ни извели на спасителния брег.

В закона чл. 3 е редактиран, както следва: „Считат се за повредени банкнотите, които са претърпели по каквито и да било причини повреда произлизащи от подправка, като скъсване, зацапване, продупчване, просяждане, загаряне, овлажняване и т. н.“

На пръв поглед фрапира обстоятелството, че редакцията на чл. 3 завършва с думите: „и т. н.“ Какво значат те и какви повреди освен изброените трябва да се подразбират, за да може населението да се предпазва и съблюдава при съхранение на банкнотите? Или всеко длъжностно лице, комуто е възложено да прилага този закон, по свое усмотрение да прибавя и други повреди, освен изброените по-горе? Не напразно от новите хилядо лева банкноти, всеки бърза да се отърве от тях, за да не би да попадне под ударите на закона съвършено невинно. Закона трябва да бъде ясен и категоричен и да не търпи никакви тълкувания — тъкмо това, което липсва в редакцията на чл. 3 от закона. Това е по изброените повреди, включващи се в „и т. н.“ Не по-малко несъобразности се срещат и в изброените повреди. Така напр. а) зацапана банкнота е негодна. Обаче, до колко зацапана става негодна, не е определено. Като се има пред вид, че новата емисия банкноти от по 1000 лв. слабо намокренени се зацапват, може още от сега да се предвиди до какви абсурдности би се достигнало, ако се приложи буквално закона!

б) Продупчена банкнота е негодна. Явява се въпроса, по какъв начин е продупчена? С игла ли, гвоздей или друго? И второ, как ще се констатира подобна повреда. По буквата на закона ще следва всеки ка-

сиер и всеки носител, когато приема банкноти една по една, да ги проверява и то срещу светлината. В сегашно време при обезценената ни валута нещо обикновено е да се представят на гишетата на банкните вноски с стотина хиляди лева, или пък да се плащат такива суми. Ели възможно проверката им една по една? Това е втория абсурд. И преди всичко, Българската народна банка, как би се справила с прилагането на закона? А тя първа е длъжна да го прилага.

в) Овлажнела банкнота е повредена. Една банкнота днес ако е овлажнела, утре е суха. Не е указано също, в що се състои повреда. Самата практика, навярно, ще научи носителите на банкнотите по-точно да правят разлика между разните им повреди, след като си платят разбират се, глобите по закона!

Чл. 4 от закона повелява, щото повредена банкнота, по-голема от половината с запазени двата си номера и буквата на серията, изплаща се в размер на 75% от стойността ѝ. Щом само на една банкнота са запазени напълно двата номера и буквата на серията ѝ, каква смисъл има да се предвижда такава несправедлива и тежка санкция за носителя ѝ, комуто ще се направи 25% отбив от стойността на банкнотата? За да бъде банкнотата толкова повредена, преди всичко е виновна народната банка, която с десетки години не извържда из употребление старите емисии банкноти, и не ги изтегля от обръщение по един планиран начин. В случая най-малко вина има носителя. Друг е случаят, ако банкнотата е повредена по доказана небрежност от страна на носителя, в такъв случай с право е да понесе глобата.

Въпрос може да стане за размера на отбива. Най-много може да се иска да плати двойната стойност за отпечатването ѝ. Това е и справедливо, и резонно.

По духа на чл. 9 от закона, банкноти повредени от небрежното им съхранение, укриване, писане върху

тях с мастило или молив на разни думи, цифри, надписи и пр., обгаряне по какъвто и да било начин и пр., ако им са запазени двата нумера и буквата на серията, изплащат се в размер на 80% от стойността им.

Това що се каза по чл. 3 важи и за чл. 9, т. е. за по-голема ясност, види се, на два пжти е повторено „и пр.“.

Сжгласно чл. 10 на закона, твърде неуместно е прокарана излишна и пакостна централизация по службата за заменяването на повредените по какъвто и да е било начин банкноти и определяне размера на повредата да става само от една комисия при централното управление на банката. Ново бавяне и протакване, свързано с губене на време, до дето се узнае това, що ще реши комисията, особено в такава остра парична криза, каквато преживява страната ни. Не би ли било по практично да се предостави на клоновете и агентурите на банката да разрешават размера на повредата на представените ни банкноти и само за изключителни случаи въпроса да се отнася за разрешение на главната комисия?

Това е в едри черти закона за новите емисии банкноти.

Не бе отдавна, когато Народната банка правеше неимоверни усилия да свикне населението, особено селското, да приема банкнотите в замяна на установения в страната ни златен еталон. Времето най-вече извърши своето и, както градското, така и селското население, свикнаха да приемат не само, а и да тжрсят банкнотите като по-удобни за носене. По такъв начин, емисионния ни институт, респективно Бжлгар. нар. банка, доби голем и широк кредит от населението и пласирането на банкнотите ставаше без трудности. Даже след войните, когато банкнотата престана да бжде такава, а стана книжна пара поради обезценението на лева, бжлгарина по навик гледаше на банкнотата от 100 лева сжщо така, както преди войната, макар и да има вече много по-слаба покупателна стойност.

С този закон, като че ли се иска да се разкжса тази връзка, с толкоз труд и жертви сжздадена между носителите на банкнотата и емисионния ни институт и с неоправдани тежки санкции желаем да се дискредитира банкнотата. Защото населението дава пжлното си доверие кжм банкнотата, ще трябва с този закон да подхвърлим сжщото население на ред оцетения и несигурност за стойността на това, на което мисли да е собственик. Не рискуваме ли с този закон, вместо да изпишем

вежди, да извадим очи, както казва народната ни поговорка?

В заключение, поменатия закон в дадената му редакция е неприложим и не отговаря нито на битовия ни живот, нито на общото ниво на културата на населението ни. Желателно е на време да се прегледа основно закона и се отстранят, пжрво, всички неясности и несжобразности и, второ да се смекчат строгите санкции. Нека не се забравя, че тука, преди всичко се касае за вътрешния джржавен кредит и за вътрешните парични разменни знаци и че не се касае за прокарване на некой закон от фискален характер.

За сега сж пуснати в обржжение само купюрите по 1000 лв. и всеки неохотно ги приема. А какво би станало, като се пуснат и другите купюри и изтеглят от обржжение всички банкноти стари емисии? Лесно е да се предвиди.

Вжн от това, този закон ще докара доход на хора с ниска култура и ще почнат да спекулират с „повредените“ банкноти. Ще намират наивни хорица под предлог да им спестяват и време и труд и за некакви вжображаеми повреди ще прибират банкнотите им срещу отбив. Кжде остават добрите намерения на закона да сжздаде привичка между населението да пази и сжхранява банкнотите? А най-опасно е за една джржава, когато по вина на ненавремен закон дава се повод да се обезценява джржавната пара — банкнотата.

М. Станев.

Сжщността на калкулацията.

(Отговор на една критика).

Не с особна охота се заемам да отговарям на критиката на г. Обрешков в „Тжрг. промишлена защита“ вжрху статията ми „Валута и калкулация“. Нито неговите подбуждения, за да напише тази критика, нито пжж профанацията му с икономическите категории, са от естество да ме подбудят кжм такъв отговор. Ако аз все пак правя това, то е от желание да внеса едно уяснение в тоя тжй важен за преживявания момент вжпрос.

Цитирайки дефиницията ми за сжщността на калкулацията като „установяване количеството *реални ценности*, които представлява дадена стока за нейния притежател“, моя критик с една странна профанация идентифицира понятието „реалните ценности“ с „материални“ такива, и тжржествующ прави откритието, че „никой до сега не изчислява своята печалба сжобразно това, дали е

получил по-вече или по-малко добитък, цвекло, жезезо и пр.“. Ний сме таме, че г. Обрешков можеше да бжде малко повече внимателен, за да не смесва реалната ценност на стоките като неизбежно условие за тяхната сжщност, като предмети на тжрговията, с материалните вещи, които нявга са служили като разменно средство.

Има много неща, които са реални, без да е необходимо да са материални. Сжщото е и с стоката. Нейната стойност не е отпечатана вжрху гжрдите й, както се изразява Маркс, обаче това не пречи тая стойност да представлява една реалност, с която се справят икономическите закони на стопанския живот.

Реалната стойност на всяка стока се сжздава в процеса на производството и представлява количеството обществено-необходимия труд за нейното произвеждане. Това е началото в битието на всяка стока. Понятието „обществено-необходим труд“ е толкова реално, колкото и самите загуби и печалби като явления в тжрговията.

В областта на размяната стойността се откроява в известно количество пари, представляващи цената на стоката. Парите, като мащаб на стойността на стоките, могат да служат като такива само, ако те сами представляват известна стойност. Златото, като носител на реални ценности, само то се явява истински мащаб в стойността на стоките. Като материятура на парите то е основното мерило в цените на стоките. Защото само еднородни и сжизмерими, или както Маркс ги нарича „комензурабельни“ величини могат да се измерват помежду си.

Книжните пари, като сурогати, служат само като разменно средство, без да сж мащаб на стойностите.

Докато в златото, като пари, стоките измярват своята стойност, то книжните пари тжкмо обратното, мярват своята валидност в тая на стоките. Докато златото, като пари, има една сравнително неизменна стойност то книжните пари нямат никаква стойност и тяхното валутарно значение (като се изключат страничните причини) се определя от отношение между количеството им в обржжение спрямо това на реалните ценности на изнесените на пазара стоки.

В това се сжстои „des Pudels Kern“ на цялата сжвременна валутна тайна, която претендирующия да познава учението на Маркса мой критик не е разбрал още.

В това отношение, като че ли здравия инстинкт на нашите тжрговци говори повече, отколкото теоритическите „разбирания“ на г. Обрешков.

Факта, че в своята калкулация всички търговци се стремят да вземат за основа най-стабилните чуждестранни валути, близко-стоящи до златната валута, показва, че те долавят правия път. Практиката за непосредствено покриване с чужда валута, след всяка крупна продажба, е израз на тоя стремеж към стабилните златни валути.

И те са прави, защото при една колебающа валута единствено стабилното "остатък" реалните ценности на стоките.

Количеството на добитите книжни пари е нещо относително несигурно. И много се мами г. Обрешков, като преценява успеха на едно предприятие при една колебающа се валута „вжз основа на дадени монетни единици“.

Но докато той говори за калкулацията, съвсем неуместно намесва и въпроса за банкови и полични задължения. Изглежда, че разнообразието в стопанските явления могат лесно да се преобърнат в един хаос в главите на ония, които наблюдават живота, без да го проумяват.

За калкулацията срочните задължения представляват една голяма неизвестност, особено при колебливите валути и няма по-опасно от това да се оперира в търговията с такива неизвестности. „Загрижените“ търговци това знаят по-добре от г. Обрешков и умеят да се справят с това положение чрез съответно покриване или изменение ежедневно своите калкулации съобразно варирането на валутите. Ний не се чудим, че това фрапантно явление в нашата търговия е останало неразбрано от г. Обрешков.

Най-сетне, едно обяснение за производствената калкулация, гдето г-н Обрешков в опита си да критикува моята теза, е проявил такова странно незнание.

Моята мисъл, че „в разликата между стойността на тоя последния (вложения труд) и платената работнишка заплата, изразена в тжй наречения променлив капитал, се явява калкулационната печалба“, изразяваше трудовата теория за определение стойността (а не цените) на стоките.

Създадената в производството предприемаческа печалба не е нищо друго, освен разликата между стойността на използвания труд и неговото възнаграждение, в форма на работническа заплата. Колкото по-голяма е стойността на използвания труд, реализиран в създадените блага, в сравнение с работн. заплата, толкова и по-голяма е предприемаческата печалба. Капиталиста ангажира работника не за неговите черни очи, а за да му изработи стоки

с повече стойност, отколкото заплатата, която той му плаща. Следователно, за да се спечели, трябва променливия капитал, вложен в работнически заплати, да е по-малък от стойността на изкараните артикули. От тук и абсурдното положение на г. Обрешков, че променливия капитал в едно заведение може да бъде по-малък от „стойността на последния“ (на труда) и все пак да има загуби.

Д-р Г. Петков.

Дунавският ни превоз през 1921 год.

Според данните на дирекцията на статистиката, движението на корабите в нашите дунавски пристанища през 1921 год. е било 1627 влезли и излезли парахода, 1603 ветрохода и 961 шлепа, с обща вместимост 587,363 R. T. На пръв поглед се хвърля в очи почти еднакъв брой на ветроходите с параходите; обаче, докато от всичките параходи само 321, т. е. 19.7% са били под бжлгарско знаме, то от ветроходите 1354 или 84.4% са носили бжлгарско знаме. Самият фактор на едно тжй високо участие на бжлгарското знаме в общия превоз, а именно 15.1% от целия тонаж, до като през 1911 г. на нашето знаме са се падали само 0.01% от тоя тонаж, указва на големият упадък, или по-право, силното разстройство в чуждите, тжй можщи по-рано, параходства. Нашето корабоплаване, макар и да се е състояло от неорганизирани и разединени плавателни средства и усилия, е могло да заеме едно значително място в общия превоз. Процента за броя на нашите ветроходи още повече подчертава това значение; известно е, че до преди войната напредналите в културно и стопанско отношение крайдунавски джржави бяха преминали почти изключително към параходството, изтиквайки на крайно заден план изобщо ветроходството и в частност едничкото наше, доста значително, от турско време останало, ветроходно корабоплавателно наследство. Разстройството, или даже пълното отсъствие на чуждите параходства по Дунава в първите години след голямата война, дават възможност на почти изчезналото наше ветроходство, а покрай него и на зараждащото се наше параходство, наново да се съвземат и бързо да развият своята дейност. Но за съжаление това от-

радно явление, неподкрепено и подпомогнато своевременно от по мощните наши обществени и джржавни стопанства, неминуемо постоянно ще намалява до като изчезне съвсем и заеме своята жалка величина от преди войните. Сравнението на съответните цифри от 1921 год. с тия от предшествуващата 1920 г. доста ясно изтъква това нерадостно бъдаще развитие на нашето оставено само на себе си корабоплаване; процента на общото наше участие в целия корабен тонаж през 1920 год. се е намалил (от 15.2% на 15.1%) през следующата година съвжршено незначително — само 0.1%, но не така и с процента частно за параходите, той за една година е спаднал от 43.1% (през 1920 год.) на 19.7% (през 1921 г.), т. е. повече от наполовина, а естествено е, че ако своевременно не се вземат мерки, той ще продължи да се намалява, като повлече след себе си и тоя за ветроходите.

Движението на кораби в дунавските ни пристанища е било обслужвано, включая нашето, от 15 различни знамена, при което на първо място стои французкото, на второ ромжнското и на трето бжлгарското, а едва на четвърто австрийското знаме; а като се има пред вид, че французите не са дунавски съжкрайбрежници и че следователно нямат никакви големи непосредствени интереси на Дунава и че преди войните ромжнското корабоплаване беше насочено изключително или главно да задоволи нуждите на своята собствена страна, става още по-ясно, че бжлгарското знаме е успяло да надделее своят най-можжщ конкурент — австрийското параходство, развивало се преди войните почти изключително за сметка на бжлгарският бряг.

Разчленено по пристанища, изиусилено е било корабното движение в русенското пристанище, с 202,759 R. T., после в Ломското, с 136,958 R. T., а след това идват видинското, свищовското, оряховското, козлодуйското, сомовитското, никополското и на последно място бешлийското с 10,193 R. T. Същия ред запазват пристанищата и по отношение на количеството и стойността на техният внос и износ. По сравнение с 1920 год. видинското пристанище е минало твжрде напред, като от шесто място, по движението на корабите, е заело третото място; свищовското от трето място е изостанало на четвърто; твжрде напред е минало също така и козлодуйското пристанище, което през 1920 год. е заемало едно от последните места. Проявилата се в някои кржгове минала-

Телефон 121

ПЕЧАТНИЦА ЗОРА

наемател

Печатарска Произв. Кооперация „Единство“

ВАРНА

та година тревога, че русенското пристанище запада, е била съвършено неоснователна, то запазва своето първенство, като за една година корабното движение (от 118,643 на 202,759 R. T.) в него се е почти удвоило.

През 1921 год. вноса на стоки през нашите дунавски пристанища е бил 53,568,000 кгр. и 204 броя, на стойност 396,881,712 лв., а износа 125,974,000 кгр. и 4 броя, на стойност 502,134,771 лв., т. е. по количество износа е приблизително $2\frac{1}{2}$ пъти, а по стойност с $\frac{1}{3}$ по-голям от вноса. По сравнение с 1920 год. вносът е намален с 23,749,000 кгр., а износът се е намалил с 2,940,000 кгр., следователно, относително взето, износът през дунавските ни пристанища има изглед да се развива значително по-благоприятно от вноса. Към същото заключение навежда и съотношението на внос-износа частно през дунавските ни пристанища към внос-износа общо за цялата страна, до като износа през 1921 год. изобщо за страната по количество надминава, а по стойност отстъпва на вноса, частно за дунавските митници износа и по количество и по стойност надминава вноса. Тези благоприятни изгледи за бъдещето развитие на нашия износ по Дунава дават едно от респектните основания да се твърди, че нашето собствено корабоплаване по реката, естествено, ако то бъде подкрепено от държавата и търговско-индустриалния свят у нас, ще има едно твърде широко поле за действие и развитие, понеже и тук, както и по морето, и в нашата страна, както и всякъде другаде, корабоплаването ще може да се развива, от една страна, с оглед на задоволяване на местните нужди на крайбрежията и, от друга страна, с оглед да поеме една значителна част от националния износ.

Пътническото движение в нашите дунавски пристанища през 1921 год. е било почти същото, както през 1920 год., а именно: 33,287 души заминали и 25,203 души пристигнали. За отбелязване е, че и тук има едно чувствително предпочитане на българските кораби пред чуждите; от всички заминали пътници, 13,336 души, т. е. близо 40% и от всички пристигнали — 15,284 души, т. е. повече от 43%, са се възползвали от услугите на българското знаме. На второ място след българското знаме, в пътническия превоз идва гръцкото и далеч на трето — французкото и на четвърто ромънското знаме. Това обстоятелство идва да подчертае, че и тук обикновеното правило за предпочитане от

страна на пътниците националните им кораби има напълно своето място — друго основание да се вярва в успеха на едно ефикасно подпомогнато българско корабоплаване.

Г. Славянов.

ВЪТРЕШЕН ПРЕГЛЕД.

Земледелско изложение в Прага.

Консулството на Чехосл. република в Варна съобщава, че Чехословацкия земеделски съюз организира на 16—21 май т. г. *земеделско изложение*, което ще се състои на площада „Кралевска Обора“ в Прага.

Целта на това изложение е да даде една представа за настоящето положение на земеделското производство и индустрия на цялата Чехословацка Република.

То има за цел още да улесни напредъка в земледелието, да възстанови преки сношения между производители и консуматори и да допринесе, най-сетне, нещо за развитието на земеделското производство и консомация.

Земеделското изложение се състои от следующите разни групи:

1. *Земеделие въобще:* опити, обучение, литература и вестници; работи за подобрене, администрация, земеделска статистика.

2. *Растително производство:* зърнени храни, картофи, цвекло, лен, тютюн, лозарство, градинарство и цветарство, овощия и зеленчуци, болести на растенията, хмел, медицински растения.

3. *Горско производство:*

4. *Животинско производство:* изложба на коне, изложба на рогат добитък, птици, рибарство, води, ветеринарна медицина.

5. *Земеделска индустрия:* фабрикация на захар, дистиляция, (воденичарство) мелничарство, сиренарство, фабрикация на бира, оцет, сушилници за зеленчуци и овощия, заведения за масла, фабрика за преработване на овощия и зеленчуци, производство на химически торове, кафена индустрия.

6. *Земеделски машини:* а) мотори, машини и сечива за оране; машини и уреди за трансформация на земните произведения (допускат се само машините, които са снабдени с предпазителни средства, означени в закона; б) нов изобретения.

7. *Земеделски произведения:* произведения за рибарство и индустрия.

8. *Земеделска кооперация:*

9. *Земеделски конструкции:* (планове, проекти, модели, скици, мате-

риали за градиво, разни предмети за вътрешната инсталация на земеделските орджия) тухларство, керемитчийство и пр.

Посетителите от България ще се ползват с едно намаление на влизане от 75%, те ще имат и едно намаление по железопътните линии в Чехословацката република от границата.

Мелничарския съюз против предварителното плащане навлото по превоза на вжглищата.

Дирекцията на железниците е издала напоследък една наредба, според която навлото за транспорта на вжглищата да се внася предварително, а не, както бе до скоро, да се внася при получаването на самите вжглища. Тази наредба била предизвикана от обстоятелството, че много от поръчките вжглища били отказвани при получаването им и следователно железничната служба не е можела да събира навлото.

Понеже за нуждите на мелниците се употребяват и поръчват изключително вжглища от първо и второ качества и случаи на отказване не е имало и не може да има, съюза на българските мелничари е направил енергични постъпки за отменяването на горната наредба, която създава неоправдани препятствия на мелничарската индустрия. Искането на мелничарите било задоволено.

Що се отнася до вжглищата от трето качество и пляка, наредбата остава в сила.

Международна изложба на тютюневата индустрия.

Органа на английската тютюнева търговия и индустрия „Tabacco“ урежда през месец май т. г. 6-та международна изложба на тютюневата индустрия, която ще се състои в помещението „Олимпия“, в центъра на Лондон.

Желающите да вземат участие в тая изложба, да се отнесат до М-вото на външните работи, консулско отделение, отдето ще получат необходимите сведения.

Акционерните д-ва в България.

В края на изтеклата 1922 г. всички акционерни дружества в България са били 545 с основен капитал 1,679,053,000 лв., от които напълно внесен капитал 1,429,922,000 лева. През същата година новооснованите дружества са били на брой 60 с 149,250,000 лв. основен капитал, а обявените в ликвидация 44 с 75,616,000 лв. капитал.

Международна навигация по Дунава.

Публикувана е в бр. 3 на „Д. В.“: *Конвенция за окончателния статут на Дунава*, по силата на която навигацията по Дунава е свободна и открита за всички флагове при пълно равенство за цялото плавателно течение на реката, т. е. от Улм до Черно море и цялата международна речна мрежа, която включва: притоците Морава и Тая, между границите на Австрия и Чехословакия, Драва от Барч, Тиса от устието на Самос, Марош от Арад, както и страничните сегашни и бъдещи канали. Установено е пълно равенство за стоки и пътници на всички държави и контрол за приложението на конвенцията, съставен от две комисии, едната Европейска Дунавска комисия, компетентността на която се простира върху частта на р. Дунав, наречена Морски Дунав, от устието на реката до пункта, гдето почва компетентността на втората, Международна дунавска комисия, на която компетентността се простира върху речния плавателен Дунав, т. е. от Браила до Улм, и върху международната речна мрежа с принадлежащите ѝ се канали, както ги споменахме по-горе. Седалище на Европейската комисия ще бъде гр. Галац (Ромъния), а на Международната — Братислава (Чехо-Словакия).

Новооткрити телефоно-пощенски станции.

Варненската телеграфо-пощенска станция съобщава, че в селата *Аязлар* и *Садина* (Поповска околия) са открити телефоно-пощенски станции с ограничено телефонно действие и с прием за сега само на проста и препоръчена вътрешна и международна пощенска кореспонденция, телефонограми написани на български език до 50 думи и междуградски телефонни разговори.

Също в село *Батишница* (Беленска околия) е открита телеграфо-пощенска станция с ограничено телеграфно действие и с прием за сега само на проста и препоръчена вътрешна и международна пощенска и телеграфна кореспонденция.

Панаир в Преслав.

Министерството на търговията е разрешило да се открие четиредневен панаир в *Преслав* за едър и дребен добитък и всекакви стоки. Панаирът ще става всяка година от 6 до 9 май.

Конгресът на производителните кооперации ще бъде свикан в София на 13, 14, 15 идущия месец май. В дневния ред бил предвиден реферат на тема: същността на производителните кооперации.

Банкови.

Българската Нар. Банка щяла наскоро да открие клонове в Цариград, Хамбург и Ню-Йорк.

От 16 т. м. е вече в сила новата тарифа за лихвите, правата и таксите, по които Б. Н. Б. извършва разните си операции.

По частните задължения към френските кредитори.

Българското комисарство за репарациите съобщава, че имало известни изгледи да се уредят частните задължения на българските поданици към френските кредитори и че тоя въпрос ще се третира при участието на Българската народна банка.

Закон за гербовия налог.

В „Държавния Вестник“, брой 13 от 19 т. м., е поместено окръжно от м-ството за финансите, в което се дава пълно и всестранично разяснение по новия закон за гербовия налог. Законът влиза в сила от 1 май т. г.

Излязла е от печат брошурата: „Дейността на М-ството на обществените сгради, пътищата и благоустройството по направата, поправката и поддръжката на пътищата в България от 1 априлий 1919 год. до 1 априлий 1922 год. През това време за подобрене на пътищата се е изхарчило 365,902,000 лв., в която сума влиза и пътната тежоба, оценена на 240,803,000 лв. Благодарение на това, повече от $\frac{2}{3}$ от шосетата днес са в добро и средно състояние, когато след войните повече от половината бяха в лошо състояние.

В министерството на търговията в Чехословакия се обсъжда въпроса за намалението на превозните такси по железниците и Дунава за износните стоки, особено на ония, предназначени за България.

За поръчаните стоки от окупирани германски области.

Оплакват се наши варненски търговци, че поръчаните от тях стоки преди окупацията на западните германски области не били допуснати от окупационните френски и белгийски власти да бъдат изнесени. По тоя повод, Варнен. търг. индустриална камара се е отнесла до нашето Министерство на външните работи с молба да се застъпи пред френската и белгийска легации в София, които, от своя страна, да действуват по техен ред разрешение за свободен износ на поръчаните стоки, още повече, че тия последните са предплатени.

Излязоха от печат *Стенографически протоколи на XXVII редовна сесия (26.VI—5.VII.1922 г.) на Варненската търговско-индустриална камара* с следното съдържание: 1) отчет за дейността на камарата през 1921 г., за висшето, средно и вечерно търгов. училища; 2) стенографически протоколи на сесията и 3) реферати за уредбата на информационната служба при камарата, за стопанското положение на България и за външната търговия на България в свръзка с цариградския пазар.

Из стоковата борса. Тъй като правилника за стоковата борса е изработен преди 40—12 години при съвършено други условия и поради своите непълноти не отговаря на изискванията на сегашното време, то управителният съвет на борсата свика членовете на общо събрание на 19 того, в което между другото, на първо място се занимаха с преработването и допълването на правилника.

Събранието, след като обсъди въпроса, единодушно прие и избра петочленна комисия, на която се възложи да преработи и допълни правилника и го натъкми съгласно днешните нужди и изисквания.

След като комисията изготви измененията и допълненията, ще бъде свикано общо събрание на членовете на борсата, за да послуша, прередактира и приеме изменененията и допълненията на правилника.

Консулски рапорти и кореспонденция.**ЦАРИГРАД.**

Българската легация в Цариград, в седмичния си бюлетин от 15 априлий т. г., съобщава следното за положението на цариградското тържище и цените на храните и на брашната за времето от 7 до 14 април 1923 година.

Положението на тържището.

Цариградският пазар все продължава да върви слабо. Напоследък особено след образуването на комисия за прилагане закона за забраната на спиртните напитки и в Цариград, търговските сделки около този артикул се парализираха. Много търговци изпаднаха в трудно финансово положение. Това повлия и върху всички кредитни учреждения. Може да се каже, че в пазара се почувствава голям застои, не само върху спиртните артикули, но и в търговията с другите стоки. Вносителите на спирт гърпят големи загуби, понеже стоките им стоят непродадени. Капиталите вложени в

тези стоки — непроизводителни, и те не могат да вършат другите си операции. Върху всичко това чувствуваше се и едно общо безпаричие, което изостря положението.

Пазаря на добитка върви с твърда тенденция.

Храни.

Пристигнали от България 236 тона жито. — От Тракия — 320 тона.

Цени в грошове.

Жито. — Тракийско, обезмитено, насипано, оката 12—12½ гроша.

Жито. — Българско, обезмитено, насипано, оката 13½—13¾ гроша.

Ржж. — Обезмитена, оката 8—8½ гроша.

Царевица. — Обезмитена, в торби, оката 7½ гроша.

Ечемик. — Обезмитен, в торби, оката 7½—7¾ гроша.

Фасул. — Ситен, оката 12 гроша транзит.

Фасул. — Елжр, (Ипек) оката, обезмитен 32 гроша.

Трици. — Дребни и едри, оката 3½ гроша.

Брашна.

Български Варна „00“ гроша 1025 торба 63 клгр.

Български Варна „0“ гроша 950 торба 63 клгр.

Американски Нелсон гроша 1060 торба 63 клгр.

Американски Дурум, гроша 830 торба 63 клгр.

Американски Хуром, гроша 900 торба 63 клгр.

Местни от тракийско жито гроша 910—920 торба 72 клгр.

Местни от българско жито гроша 1000—1020 торба 72 клгр.

Марсилски тюзел гроша 1000 — 120 торби 72 клгр.

Австралийски гроша 1100, 68 клг.

Цени на други стоки.

Месо Овнешко. — Първо, соват, заклано, оката 120—125 гроша, 13% ск.

Овнешко. — Средно, соват, заклано, оката 110 гроша, 13% скonto.

Говеждо, екстра, заклано, оката 80—82 гроша 3% скonto.

Говеждо, средно, заклано, оката 70—75 гроша 3% скonto.

Биволско, углено, заклано, оката 65—70 гроша 3% скonto.

Агнешко, местни, заклано, оката 110—115 гроша.

Кашкавал. — Балкански, 100—105 гроша кгр. транзит.

Кашкавал. — Полубалкански, 90—95 гроша, кгр. транзит.

Кашкавал. — Пиротски 85 гроша кгр. транзит.

Сирене. — Било, в тенекни, оката, обезмитено, 80 гроша.

Масло — Кашкавалджийско, оката, обезмитено, 90—95 гроша.

Масло пресно. — Кравешко, пресовано, екстра, 210 гроша, оката, обезмитено.

Дървени вжглища. — Сухи, оката 5¾ гроша, обезмитени.

Дървени вжглища. — Стари, не сухи, оката 4¾ гроша, обезмитени.

АЛЕКСАНДРИЯ.

Нашият генерален консул в Александрия, в рапорта си от 2 април т. г. съобщава следното:

Цените на австралийското брашно сif или депата Бондид, 13½ до 13¾ лири стерлинги английския тон от 1016 килограма.

Зърнените храни, все тъй, с тиха тенденция и слаби цени.

Цените на някои местни продукти:

Жито ардеба от 150 кгр. 165—170 егип. гроша.

Ечемик ардеба от 120 кгр. — 100 до 105 егип. гроша.

Царевица ардеба от 140 кгр. — 102—107 егип. гроша.

Просо ардеба от 135 кгр. — 110 до 115 егип. гроша.

Картофи ардеба от 45 кгр. — 31 до 33 егип. гроша.

Сирене ардеба от 45 кгр. — 150 до 250 егип. гроша.

Яйца хилядото — 250—270 егип. гроша.

Брашно човала от 80 оки — 155 до 160 егип. гроша.

Брашно царевично от 80 оки 100—105 егип. гроша.

Анверско тържище.

16 април 1923 г.

Слабо оживление в тържището през последните дни; след празниците, работите изобщо се намаляват за известно време. Тенденцията е твърда за житата и овесите и поддържана за другите артикули.

Жито. Последната седмица бе по спокойна по отношение екзотичните жита, търсене слабо. Нерешителността у купувачите продължава. Поради многобройните и противоречиви флюктуации на англ. лира и долара, цените на екзотичните жита твърде непостоянни. Големите мелници се въздържат да купуват, очаквайки да получат големи количества от Аргентина. С местни жита, сделките са съвършено незначителни.

Цените днес: Manitoba разп. фр. 94; също № 2 пж ув. фр. 93 50; Red Vinter № 2 разп. фр. 93 50; Kansas II разп. и пж ув. фр. 93—93 50; Blata Barletta 79 кгр фр. 90; Bahia 79 кгр. разп. фр. 90 50; Kurachée бел разп.

фр. 91 50; смесен Duitte пж ув. фр. 91 50.

Кукуруз. Тенденцията бе силно поддържана през последната седмица, вследствие на големото търсене и по слабите оферти от Аргентина. Тенденцията в Америла е към повишение, длжжимо изключително на въздържанието на тамошните търгари. Стоковете в анверското пристанище са твърде ограничени и по-неже намиращите се на пжт количества не са значителни, цените се държат въпреки спадането на лирата и долара. Plata разп. редко се намира.

La Plata разп. и пж ув. се оферират днес фр. 73—74; също товарени април, май фр. 72 50; cinquaino Kurachée пж ув. по фр. 77—79; смесен разп. и пж ув. по фр. 70—71; Galatzо Bessarabie за пж ув. фр. 76 78, бел американски разп. фр. 74.

Ечемик. Тенденцията поддържана. Търсенето от малцови фабрики е доста големо поради благоприятното време за консумацията на брадата. Не се колебаят да заплатят допълнително за добрите качества, търсени от пивоварниците, но стоката е в малко количество.

Ечемика за мелене се оферира по фр. 62 50—68.

Ржж. Офертите твърде ограничени. Цени около фр. 67 за местна стока, около 78 фр. разп. за Western.

Овес. Търсенето беше твърде активно през последните дни и цените показваха едно леко повишение. Местния овес редко се намира и повечето сделки стават с чужди овеси. Canada Western № 2 разп. фр. 84 50. Дунавски фр. 70—73 разп. и пж ув. но слаби сделки.

Из рапорта на
Т. Н. Миликиев.

Движение на параходите.

Пристигнали параходи:

от миналата седмица:

Пар „Розенбург“ с: 120489 кгр машинария, 76804 кгр. сухи кожи, 35079 кгр. екстракт, 7124 кгр. бакжр, 16738 кгр. боя, 26186 кгр. железария, 100 кгр. плугове, 2770 кгр. черен пипер, 519 кгр. хмелови тичинки, 850 кгр. ултрамарин, 6049 кгр. емайлирани сждове, 32 кгр. спарманет, 49 кгр. хининови корн, 531 кгр. хемикали, 351 кгр. папир, 2051 кгр. катран, 720 кгр. лак, 618 кгр. вакса, 318 кгр. син камжк, 618 кгр. натриум, 9882 кгр. машинно масло, 5770 кгр. каменни изделия, 3752 кгр. норелан, 800 кгр. мушам, 25 кгр. лепило, 1363 кгр. манифактура памучна, 2125 кгр. памучна прежда, 16466 кгр. желязна тел, 5266 кгр. валцове за мел-

нища, 12399 кгр. осове, 3992 кгр. бурми, 217 кгр. игли, 1662 кгр. каиши, 346 кгр. вжжета, 3197 кгр. електрически артикули, 571 кгр. макари, 530 кгр. медикаменти, 564 кгр. теглилки, 1097 кгр. музикални инструменти, 2200 кгр. гвоздеи, 9715 кгр. тенекия, 12064 кгр. нафталин, 428 кгр. вълна, 349 кгр. кинкалери, 1182 кгр. кантари, 2786 кгр. кабелни части, 2510 кгр. кофари, 1000 кгр. дървени клечки, 254 кгр. консерви.

Пар. „Гослар“ — масло 12067 кгр., металическа стока 1138 кгр., плугове 182 кгр., елементи 161 кгр., железария 23019 кгр., боя 11296 кгр., пишущи машини 1445 кгр., машинария 197,942 кгр., кожи 4453 кгр., сапун 2307 кгр., стжклария 853 кгр., книги и хартия 102,634 кгр., тржби 14040 кгр., безир за лак 72 кгр., есенции 110 кгр., минерална вода 68 кгр., манифактура 17440 кгр., копчета 992 кгр., химикалии 3347 кгр., трансформатори 2643 кгр., мотори 896 кгр., минерално масло 8521 кгр., плюш 185 кгр., шалове 290 кгр., гвоздеи 2532 кгр., бакжр 7580 кгр., сол 29728 кгр., кирки 14156 кгр.

Пар. „Андалузия“ с: памучна манифактура 25,922 кгр., памучна прежда 30540 кгр., мушамы 2430 кгр., конци 710 кгр., безир 10205 кгр., калай 1035 кгр., линолеум 1820 кгр., сода каустик 2010 кгр., стжкла 12470 кгр., тенекя 140805 кгр., галванизирани ламарина 7940 кгр., бакжр 85000 кгр. сардели 3120 кгр.

пар. „Гашайн“ с: памучна манифактура 27969 кгр. порцелан 333 кгр., анилинови бои 202 кгр., емайлирани сждове 2237 кгр., памучна прежда 13047 кгр., вата 765 кгр., вжжа 6480 кгр., зебло 1687 кгр., кжнапи 263 кгр., кожи 37254 кгр., кабот 900 кгр., железни зжби 1898 кгр., плугове 5067 кгр.

Пар. „Сан Симоне“ с: прежда 177 кгр., лимони 1750 кгр.

Пар. „Бжлгария“ с: прежда 50 кгр., каиши 2000 кгр. манифактура 264 кгр., портокали 1000 кгр.

18.IV. пар. „Кап Негре“ 411 тона чиста вестимост под американ. знаме.

Пар. „Бжлгария“ с: канела 350 кгр., масло 4400 кгр., вжжа 1500 кгр., сулфат 11500 кгр., машини 170 кгр., мас-ла 15320 кгр. манифактура 1300 кгр.

Пар. „София“.

19.IV. пар. „Полукс“ под холанд зн.

21.IV. пар. „Абацня“ под итал. зн.

22.IV. пар. „Жан Жак“ под франц. знаме с: пржскачки 6400 кгр., екстракт 672 кгр., кожи 10216 кгр., сухи кожи 9386 кгр., сапун 3340 кгр., фастжии 1822 кгр., бои 2900 кгр., мас 800 кгр. жйон 624 кгр., памучна прежда 1710 кгр., лимони 250 кгр.

Пар. „Луи Фрейсине“ фр. зн.

23.IV. пар. „Нинив“ фр. зн.

24.IV. пар. „Люсие“ испанско знаме.

пар. „Флора парк“ холанд. знаме.

Заминали параходи:

17.IV. пар. „Кирил“ за Цариград с: 88 свини и пр.

Пар. „Тадла“ с: 1,006,064 кгр. разни стоки.

18.IV. пар. „Ливадия“.

Пар. „Бормида“.

19.IV. пар. „Кап Негре“.

Пар. „Жак Фрейсине“.

20.IV. пар. „София“.

Пар. „Полукс“.

22.IV. пар. „Бжлгария“ с: а) за Пирей — тиквено семе 20000 кгр., царевича 27000 кгр., корени от ечемик 5000 кгр., 15000 кгр. дряннови пржчки; б) за Цариград: — жито 290000 кгр., разни стоки 10000 кгр.

Пар. „София“.

23.IV. пар. „Абацня“.

24.IV. пар. „Нинив“.

пар. „Цар Фердинанд“ с: жито 130 хил. кгр., боб 50000 кгр., 10000 кгр. разни за Цариград.

Очакват се да пристигнат параходи:

Агенция „Х. Пайкуруич.“

Пар. „Ерланд“ на 26 т. м. от Анверс.

Пар. „Сулина“ на 1. V. т. г.

Пар. „Хектор“ кжм началото на идущия м. май.

Агенция „Братия Трояно.“

Пар. Florapark пристигна днес с 250 т. разнородна стока.

Пар. Emmapark се очаква да пристигне кжм 1 май т. год идящ Хамбург с 300 т. разнородна стока

Агенция „Бр. Золас.“

Johnston Line.

Пар. „Dromore“ идящ от Ливерпул, Сванси, Глазгов, ще пристигне кжм 10. V. с около 300 тона разнородна стока. Заминава за Румания.

Пар. „Wigmore“ идящ от Ливерпул, Сванси, Глазгов, ще пристигне кжм края на месец май с неизвестно количество стока.

Lloyd Royal Belge.

Пар. „Tunisier“ идящ от Анверс ще пристигне кжм 10 май с около 200 тона разнородна стока.

Deutsche Levante Linie.

Пар. „Troja“ идящ от Хамбург, Роттердам, Бремен, Анверс, ще пристигне на 26 т. м. с около 250 тона разнородна стока.

Cunard S. S. Co Ltd.

Пар. „Phrigia“ идящ от Англия ще пристигне кжм края на месец май с неизвестно количество стока.

Moss S. S. Co Ltd.

Пар. „Siptah“ идящ от Англия, ще пристигне кжм края на месец май с неизвестно още количество стока.

Информационен отдел.

Обзор на тържището.

25 април 1923 г.

Колониал. Търсенето през настоящата седмица е значително по живо отколкото през последните 2—3 седмици. Изглежда, че поради дълго-временното вжждържане на купувачите от вжтрешността, запасите сж на изчерпване и предстои една по-усилена работа за колониалната търговия, обаче, колебливите и несигурни курсове стреснаха много ангросистите, които не смеят да правят по-раншните рискове за големи поржчки, а гледат да прекарат летния сезон сжс тия стоки, които имат на пжт и на ржце.

До днес цените на колониала остават сжщите от миналата седмица сжс тенденция да се заджржат на тая база.

Газ в цистерни на едро 8.70 лв. кгр., газ вжв варели на едро 10.50 лв. кгр., газ в каси на едро 422 лв.

Бензин лек 725—730° — 24 лв. кгр., бензин среден 745—750° — 20.50 лв. кгр., бензин тежжк 760—770° — 18.50 лв. кгр.

Газйол необмѝтен 2.60 лв. кгр., газйол обезмѝтен сжс индустриално свидетелство 2.85 лв. кгр., газйол обезмѝтен без индустриално свидетелство 3.20 лв. кгр., газйол вжв варели 3.50 лв. кгр.

Масла смазочни: 0, 00 и 000 13—20 лв. кгр., масла цилиндрови: 0, 00 и 000 11.50—15 лв. кгр.

Парафин английски в торби нето 63½ кгр. 22.80 лв. кгр.

Прежди и манифактура.

В странство суровия памук отбелязва малко повишение от тук и малко твжрдост в цените на преждите. Сравнително сжщо е положението и на манифактурата.

Поради слабите сделки, обаче, тукашната пияца продължава да продава по сжщите цени, както бехме отбележали миналата седмица.

Платната на фабрика „Текстил“ се продават сжщо по цените на миналата седмица.

Железария. Търсенето, особено на строителната железария, прѝчетната седмица е много жьв и нѝ са претжрпели никакви промени и остават сжщите от миналата седмица.

Дървен строителен материал. По твжрдо.

Варненска стокова борса.

25 април 1923 год.

Положението. Въпреки крайно ограничението пристигания на борсата — по 2—3 вагона дневно — охота у купувачите липсва, тъй като спадането на чуждата валута не позволява да става никаква работа.

До като миналата година през м. април на борсата бяха пристигнали: Зимница 276 ваг. или 3,887,100 кгр.

Царевица	362	"	"	5,203,500	"
Боб	53	"	"	705,800	"
Ечемик	12	"	"	138,700	"
Ржж	18	"	"	224,800	"
Овес	3	"	"	40,400	"
Рапица	4	"	"	40,500	"
Фий	1	"	"	12,500	"

или всич. 739 вагона 10,365,300 кгр.

Зърнени храни, брашна 69 вагона или 937,600 кгр., и

Трици 14 вагона или 158,700 кгр. всичко 1,096,400 кгр.

Или всичко 822 вагона сжс 11,462,200 кгр. зърнени храни, брашна и трици, тая година до днес са постъпвали само:

Зимница	71	ваг.	или	1063000	кгр.
Царевица	71	"	"	1023000	"
Боб	4	"	"	42700	"
Ечемик	2	"	"	21000	"
Фий	1	"	"	10000	"

или всичко 153 " " 2162700 "

Брашна 30 " " 440000 "

Трици 4 " " 57500 "

187 " " 2660200 "

или всичко 187 вагона зърнени храни, брашна и трици равни на 2 мил. 660,200 кгр. т. е. само 1/5 от пристигналото през същия месец на миналата година.

Днес на борсата се продаде само един вагон царевица по 400 лева 100-х кгр., а изложените един вагон и 80 тона от стиф зимница останаха непродадени поради предлагани низки цени — 580 лв. за 100-х кгр.

Боб извън борсата е продаден по 660 лева 100-х кгр.

Фий 1 вагон предлаган по 460 л. и леца предлагана по 600 лв. 100-х кгр. останаха непродадени поради липса на купувачи.

Борба около осемте часа. В всички страни борбата за и против осмочасовия труд се изостря. Така, датската федерация на работодателите е решила да анулира от 1 април т. г. общия контракт от 1919 г. до сежко урегулиране на надниците и на работните часове. Обаче, според конфедерацията на синдикатите всички по-главни трудови контракти за 1923 г. са сключени вече с кауза за осмочасов ден. В Белгия, в сила на един указ, в редица индустрии на бои, лепило, графитни плочи, кау-

чук, галванопластика и в известни части на транспорта ще се допуснат, за срок от една година, 100 добавъчни работни часове годишно, с максимум 2 часа дневно. Финландското правителство е отхвърлило искането на господарите бичкиджии за премахване на осемте часа. В Трансилвания (Ромжния), след дълго упорство, представителите на металургията са се отказали да въведат немедленно 10 часовия работен ден, очаквайки разрешаване на въпроса за изменяване на осемте часа. В Соединените Щати, дето само в щата Масачузет е въведена 48 часовата седмица, води се усилената пропаганда за всеобщо въвеждане на 8-те часа. Мнозина държавници и законодатели са за женския и младежки осмочасов ден. Президент Хардинг се е изказал категорично против дванадесет часовия труд, който създавал „тип на работник, негоден да заеме почетно място в социалния живот, ни като добър гражданин, ни като стабилен елемент“ (М. Б. Т.)

АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО ЕКИМ МАНОЛОВ & СЪ ВАРНА

Премести кантората си в „Ситето“
стая № 35.

КРЕДИТНА БАНКА

Варненски клон

ТЕЛЕФОН № 116.

ЦЕНТРАЛА--СОФИЯ.

Телефон № 463.

КЛОН--РУСЕ.

Телефон № 235

 Капитал 10,000,000 лева.

Извършва всички банкови операции.

Приема влогове срочни и безсрочни, както и по спестовни
книжки на износни цени.

„БЪЛГАРИЯ“

1-во Българско Застрахователно Д-во
В ГР. РУСЕ

(Основано през 1891 г.).

ЗАСТРАХОВА И ПРЕЗАСТРАХОВА:

ПОЖАР, ЖИВОТ, ТРАНСПОРТ И НЕЩАСТИЯ

Условия най-либерални. Премии най-износни.

ГАРАНЦИИ НА ДРУЖЕСТВОТО:

КАПИТАЛ, РЕЗЕРВИ И ДР.

Повече от . . . . лв. 70,000,000.

ИЗПЛАТЕНИ ЗАГУБИ

от учредяването на Д-вото 210,000,000

Главна Дирекция в гр. Русе.

Представителство в Ст. София.

АГЕНЦИИ в всички по-важни селски
центрове на Царството.

3—4

Ботю Т. Лулчев & Ив. Николов

ВАРНА

РАЗПОЛАГАТ С:

Гвоздеи телени и подков-
ни, **ориз, рафия, син**
напън, олово, нафта-
лин, джамове белгийски,
безир, бои, бои за бе-
зир, **сапуни, сода** каус-
тик, **масло** соя, **сардели**
портогалски и **риби** соле-
ни, салйотки и **сардели** в
варелчета и др. **колоннал-**
ни стоки.

3—3

СИН КАМЖК
99°

Най-добро качество, отсят без
сито, тъмно-син цвят, анализи-
ран в Държавната Лаборатория,

доставят:

БРАТЯ АЗМАНОВИ
СТ.-ЗАГОРА

всяко време и всякакво количе-
ство, франко всяка гара, по цена
по-ниска от всяка конкуренция.

8—8

Най-здрави конци Най-износни цени

 Конкурират с европейските.

Първа БЪЛГАРСКА фабрика

за

ШЕВНИ КОНЦИ
„ТРАПЕЗИЦА“

Централа: София, Витошка № 24

фабрика: Велико Търново

Телефони: София 2276, В.Търново 68.

ИЗРАБОТВА

първокачествени шевни

К О Н Ц И.

Разполага винаги с пълнен асортимент.

1—6

ФРАНКО БЪЛГАРСКА БАНКА

ЗА

МЕЖДУНАРОДНА ТЪРГОВИЯ

Телеграфически адрес: „ИНТЕРБАНК“.

Капитал 22,000,000 лева напълно внесен.

Централа: СОФИЯ, — ул. „Леге“ № 17.

Клонове: Варна, Пловдив, Русе, Бургас, Хасково, Дупница.

Кореспонденти в всички по-големи градове в България и в чужбина.

Извършва всички банкови операции.**Приема влогове при най-износни условия.**

2—10

„РАДИО“

Акционерно Дружество за Вътрешни и Международни Транспорти.

За телеграми: „Апедс“

ВАРНЕНСКИ КЛОН.

Телефон № 160.

**РАЗПОЛАГА със свободни складове в самата
търговска пияца, които туря на разположение
на клиентите си и на г. г. търговците при****цени и условия най-износни.****Комисиона, Експедиция, Обезмитване и Антрепозит.**

3—3

Акц. Търгов. и Индустр. Д-во „Зора“

— РАЗГРАД —

Основен капитал: зл. лв. 4,000,000

За телеграми: „ЗОРА“

Телефон № 18.

ИЗВЪРШВА всички банкови операции.

ПРИЕМА влогове срочни и безсрочни и по спестовни книжки.

ТЪРГОВИЯ на зърнени храни и варива, колонии и манифактура на едро.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО и **КОНСИГНАЦИЯ.**

КОРЕСПОНДЕНТИ във всички по големи градове в царството.

5—5

В. КАРАГЕОРГИЕВ & СИНОВЕ

ВАРНА — СТРАЖИЦА

За телеграми: „Каргеоргиев“.

Телефон № 241.

ТЪРГОВИЯ за своя и чужда сметка

на зърнени храни и варива.

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО и **КОМИСИОНА.**

2—2

„ВУЛКАН“ АКЦ. Д-ВО—ВАРНА.

За телеграми „Вулкан“.

Телефон: № 110.

Фабрикува и постоянно има в депозит:

Бодлива тел галванизирана
Тегла чугунени от 100 гр. до 50 кгр.
Пурин тип „Винтер“ № 4—10
Лопати и Лизгари
Лопатки за вжглища

Лопатки за смет (фараши)
Сачове и Вжршници
Подкови с 4, 5 и 6 дупки
Панти — кюшелици
Панти — ангропати № 7—12

Инсталира и ремонтира всякакви индустриални и земеделски машини и отлива от чугун и други метали всички машинни части.

ЦЕНИ И УСЛОВИЯ НАЙ-ИЗНОСНИ

1—10

Барух & Витали Барух — София

Телеграми: „Барух“. ул. „Веслец“ № 16. Телефони: 1627, Халите 39.

Рафаел Барух — Варна | **Жак М. Сиди — Пловдив**

Телеграми: „Барух“. Телефон 151. ул. „Епископ Софроний“ № 4.

Предлагат следните ГОТОВИ в склад стони:

Кжврак „три сжрдца“ и „три лопати“.

Сулани: есмер, кастарлии, боялии.

Севинг и Тира за чорапи.

от прочутата италианска фабрика

== „МЕРИДИОНАЛЕ“ ==

Торби ютени нови за брашна, трици и пр., всякакви размери и тежини.

Зебла и специално за амбалаж на тюни. Вжжа, канапи, конци и пр.

== италиански. ==

Басми шампосани. Мерино черно. Крепони, фулари, сержове, фистанлжци и др.

Продажба на едро — само на бали.

Цени винаги най-износни.